

ПАРТИНА АЖАБАЙДАА

СУГЛААНАЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

«Нара соо нэгэ дахингаа үсөөн бэмээр зарлагдадаг партина суглаан хадаа партина эхин организацин дээдэ органин болон гэжэ КПСС-эй Устав соо бэсгэдэнхэй. Нимэл суглаан дээр коммунистууд хамтада, ханал бололо нэгдхэн, коллективэй үйлдбэрин болон нинтэн ажабайдалда хабаатгал гол шууха асуудалнуудыг бүрэн хэлсээд, саашада бэлтхэл зорилго, үндсүүдэ тодорхойлог гэшээ. Тимээнэеэ коммунист бүхэн алибаа асуудалнуудыг шиндэхэ хэрэгтэй элбхитэйгээр хабаадласна шадана, ханажа, сэлхэнэ ябаһан юмээс гүйсэд дурэн дуралхан хэлэхэ арга олоно шуу. Имагтал партина суглаанай нүдөөн доро КПСС-эй гэгшүүд болон гэгшүүдэ кандидатуд алтын политикые хүсэндэн хүргэхэ ажал ябуулгада хам оролдоно шуу. Партина суглаа болзор соонь бэлдхэл найнтайгаар, коммунистуудай элбхитэй хабаадлагатайгаар үнэгэрэгдэ болор хэрэгтэй КПСС-эй ЦК-гай «Ярославска городской партина организацида партина суглаануудыг үнэгэрэгдэ дүршэл тухай» тогтоол гүнзгэгээр нүүлөөлхөн, энэ асуудалда харюусалгатайгаар, эрилтэ эхэтэйгээр хандалгын үндсэн заабари болонго байна шуу.

«Нара соо нэгэ дахингаа үсөөн бэмээр зарлагдадаг партина суглаан хадаа партина эхин организацин дээдэ органин болон гэжэ КПСС-эй Устав соо бэсгэдэнхэй. Нимэл суглаан дээр коммунистууд хамтада, ханал бололо нэгдхэн, коллективэй үйлдбэрин болон нинтэн ажабайдалда хабаатгал гол шууха асуудалнуудыг бүрэн хэлсээд, саашада бэлтхэл зорилго, үндсүүдэ тодорхойлог гэшээ. Тимээнэеэ коммунист бүхэн алибаа асуудалнуудыг шиндэхэ хэрэгтэй элбхитэйгээр хабаадласна шадана, ханажа, сэлхэнэ ябаһан юмээс гүйсэд дурэн дуралхан хэлэхэ арга олоно шуу. Имагтал партина суглаанай нүдөөн доро КПСС-эй гэгшүүд болон гэгшүүдэ кандидатуд алтын политикые хүсэндэн хүргэхэ ажал ябуулгада хам оролдоно шуу. Партина суглаа болзор соонь бэлдхэл найнтайгаар, коммунистуудай элбхитэй хабаадлагатайгаар үнэгэрэгдэ болор хэрэгтэй КПСС-эй ЦК-гай «Ярославска городской партина организацида партина суглаануудыг үнэгэрэгдэ дүршэл тухай» тогтоол гүнзгэгээр нүүлөөлхөн, энэ асуудалда харюусалгатайгаар, эрилтэ эхэтэйгээр хандалгын үндсэн заабари болонго байна шуу.

Унгерһон жэлдэ аймаг соо 68 хүн КПСС-эй гэгшүүдэ кандидатдаар абтаа һэн. Тэдэн 69.1 процентнь хүдэлмэришлэд 60 процентнь ВЛКСМ-эй гэгшүүд. Кандидат болгоходой дунда 11 механизатор, 7 хонишон, 4 хаалишан бин. Энэ ушар партина эхин организацинуудыг залуу үетгөөр, шэнэ хүсөөр бэхжүүлхэ гэгшэн гол удха шанартай хэрэг боложо шадда. Энэ жэлэй гаранһааше хойшо тус хүдэлмэри урдынхи шэнгээр ябуулдажа байна.

Соховоудай партина организаци бүхэндэ худөө ажакые дунда шатын кадрнуудай, механизаторнуудай бэхжүүлхэ тухай асуудал үргөөр бүрэн хэлсэгдээ. Тэдэ суглаануудай абанан тогтоолые хүсэндэн хүргэхэ зорилгоор эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри үргөөр ябуулдажа байна.

Унгерһон жэлдэ аймаг соо 68 хүн КПСС-эй гэгшүүдэ кандидатдаар абтаа һэн. Тэдэн 69.1 процентнь хүдэлмэришлэд 60 процентнь ВЛКСМ-эй гэгшүүд. Кандидат болгоходой дунда 11 механизатор, 7 хонишон, 4 хаалишан бин. Энэ ушар партина эхин организацинуудыг залуу үетгөөр, шэнэ хүсөөр бэхжүүлхэ гэгшэн гол удха шанартай хэрэг боложо шадда. Энэ жэлэй гаранһааше хойшо тус хүдэлмэри урдынхи шэнгээр ябуулдажа байна.

тэйгээр үнэгэрэхэ, абанан шиндхбэрин үр дүн хайжаруула талар КПСС-эй райком бага бэшэ хүдэлмэри ябуула. Энэ талаар хиналта ялала гуримшаа гэшээ. КПСС-эй райкомой бюрогой энэ жэлдэ болон нэгэ заседни дээр «КПСС-эй ЦК-гай «Ярославска городской партина организацида партина суглаан үнэгэрэгдэ дүршэл тухай» тогтоолые дүршгэхэ талаар «50 лет Октября» сөрхөзой партина организацин ябуулдаг хүдэлмэри тухай» асуудал зүбшгөө һэн. Энэ асуудал зүбшгөө байха, зүбшэн хэлсэхэ үедэ горитой дутагданууд тодорхойлодоо һэн. Илангала хоёрдох отделение, совхозой управленин партина эхин организацинууд суглаа зарлаха ёһо гурим баримталдаггүй байшо. Унгерһон суглаануудыг бэлдхэл муутайгаар, ёһын тэдсэ болдог гэжэ элбхитэйгээр суглаанууд дээр элбхитэйгээр шиндхбэринүүдэй дүршэлтэ хинаха хэрэг муртэргөөр эмхидхэгдэжгүй байһан. Энэ дутагдал хадаа совхозой парткомой хангалтаг үхтэлбэригээр гэршэлнэ бүхэннэ хамтын хэрэгтэ элбхитэйгээр хабаадлуула нэгэ шуухала оньһон болоно гэжэ тэмдэглэхэ шуухала.

Ушар тимээнэ саашада нимэ алдуунуудыг гаргахыг, парти доторой энэ шуухала хүдэлмэриг хайжаруула зорилго тодорхойлоно хэмжээ ябуулганууд хараалагдана гэшээ. Мүнөө КПСС-эй райком, тэрэнэй эмхидхэлэй тагар партина суглаанай хүмүүжүүлхэ үүргые, элсүүлхын шэнжнэ улам гүнзгэврүүлхэ, энэ хэрэгтэ ушарга дутагдануудыг сүм усадхаха, алдуунууда залан заһаха хэмжээнуудыг аман. Тимээ хубилалта эхэ уялгатайшбеди.

«Сибирин ба Алас-Дурнын райондуудар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежневэй абанан дүнгүл тухай» КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, СССР-эй Министруудэй Советэй тогтоолые совет хүнүүд гүнзгөөр эхэ хангалтатайгаар утгаз бди.

КАМАЗ-уудые ТУРШАНА

Ашаанай автотранспортна 2-дохн предпритания автотранспортна паркида шэнэ техникэ — КАМАЗ автомашинууд абтаа. Тус бүридөө нэгэ доро 8 тонно ашаа тээхэ шадалтай 9 нимэ машина туршалга гаража байна.

Бултадаа зүбшэн хэлсэхэнэй үүлээр Владимир Григорьевич Глазуновой хүтэлбэрилдгэ жолоошодой бригадалда хүсэ эхэтэй энэ техникэ даалгажа үгэхэ гэжэ тэдээр шиндэнэ байна.

Жолоошод автомашинуудыг ашагалгалын коэффицентые улам дээшлүүлнэ. Эхэ ашаа шэрэхэ шадалтай шэнэ автомашинуудыг жолоошон ябуулаха эрхэдэ хүртэндөө жолоошод урма байртай. Бригадир Владимир Глазунов, бригадын бүрэй гэгшүүд коллективэйнгээ эгитгал найдабар дүүргэхэ, шэнэ техникэ ашгатайгаар хэрэглэхэ байһанаа найдуулаха.

Жолоошод шэнэ техникээ тургөөр шудалжа, зүбөөр ашаглажа, табан жэлэй гурбадхы жэлэй тусбөс болзорхоон үрид дүргэхэ хэрэгтэ өнөөдөнгөөр хубита оруулаха гэжэ шиндэнхэй.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮШУУ

АЖАЛША ХҮНЭЙ АБЬЯАС ЕХЭ

Зеленкин һуурида хонидоо хайса адууланай үлүүр үржүүлжэ хөбөл, эхир хурьд олоор абтаха юм гэсэдэг. Тэрэннэ тон зүбтэдэ тоолохо байна. Яахадаб гэхэдэ, гансал зеленкин туһаар бэш, харин зунай эхинхээ хойшо таргалһан тобир һайн хонид олооро эхирлэдг гээд мэдээжэ болоһон байна ха юм. — гэжэ Анатолий Михайлович хөөрөөгөө һонирхотойгоор эхилнэ. — Жэшээ, нотаг бүхэндэ кукураза нилдэл эхээр таригдана гэшээ. Тимээнэеэ хуряагдан кукуразын һуури дээрүү хонидоо хайса адуулахда яахаб. Эшмэд өөрэй шэмэтэ ногоон тэжээл ха юм. Тинхэдээ тэрэ кукуразын зуурагй хорууда дайрагдажа хүдлөөгүй байһан сатта хониды адуулахда һайн гэжэ ханадаггүй.

Тэрэ сагнаа хойшо эдэ хоёр хонишондой бригадынхид гансал мурьсыхэнь гадна, нүхэр ёһонхой хани барисаатай болоһон юм. Одоол тинхэдэ нүхэр Акулов социалист мурьсөөнэй ашага һайхан шынжые тайлбарилан хэлээ бшуу.

Табан жэлдэ үлүүрхэ гэгшэн зорилготойгоор ажаллана. Сэлэнгын совхозой парткомой секретарь Пурбо Чойлокович Базарялов энэ эрхон билхэ хонишон тухай магтаалтайгаар хөөржээ үгтэбэ.

Дашнев ходо эндэ өрөжэ, хаража олодог юм. Тинхэдэ Ленинскэ комсомолой шанда хүртөөн, Алялай Алдар солын гурбадхы шатын орденотой Цырейдоржий Шиндаов Анатолий Михайловичы хонин ажалтай талаар хурган хүмүүжүүлгшэмни гэжэ тоолодог. Тинхэдэ нүхэр Акулов олохон хонишондыг турүүшүүлэй зэргэдэ гарганан байна бшуу. Тинхэдэ Анатолий Михайлович өөрөөшөө мун, газет, журнал олоор абжаа уншадга, түрүү хонишондой дүй дүршэл шэнжэлдэг, мал ажалтай талаар мэрэгжэлтэдэй зүбшөдөг байна.

ХОЁР ҮДЭРЭЙ СЕМИНАР

Партиин райкомундай пропаганда боло агитация татаһуудай аман үеги политическэ агитациян хүдэлмэри эрхидгэ инструкторнуудай хоёр үдэрэй семинар КПСС-эй обкомдо болобо. «КПСС-эй XXV сьездын шиндхбэринуудыг дүршлэгдэ аман үеги политическэ агитациян бэлтхэлдг үүрэг дээшлүүлэхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолой зохилдуулан, республикын партина комитедүүдэй зорилгонууд тухай» гэгшэн асуудалаар партиин обкомой пропаганды ба агитацион татаһыг даасимы орлогшо В. Н. Башкеев семинар дээрэ элдхэл хээ.

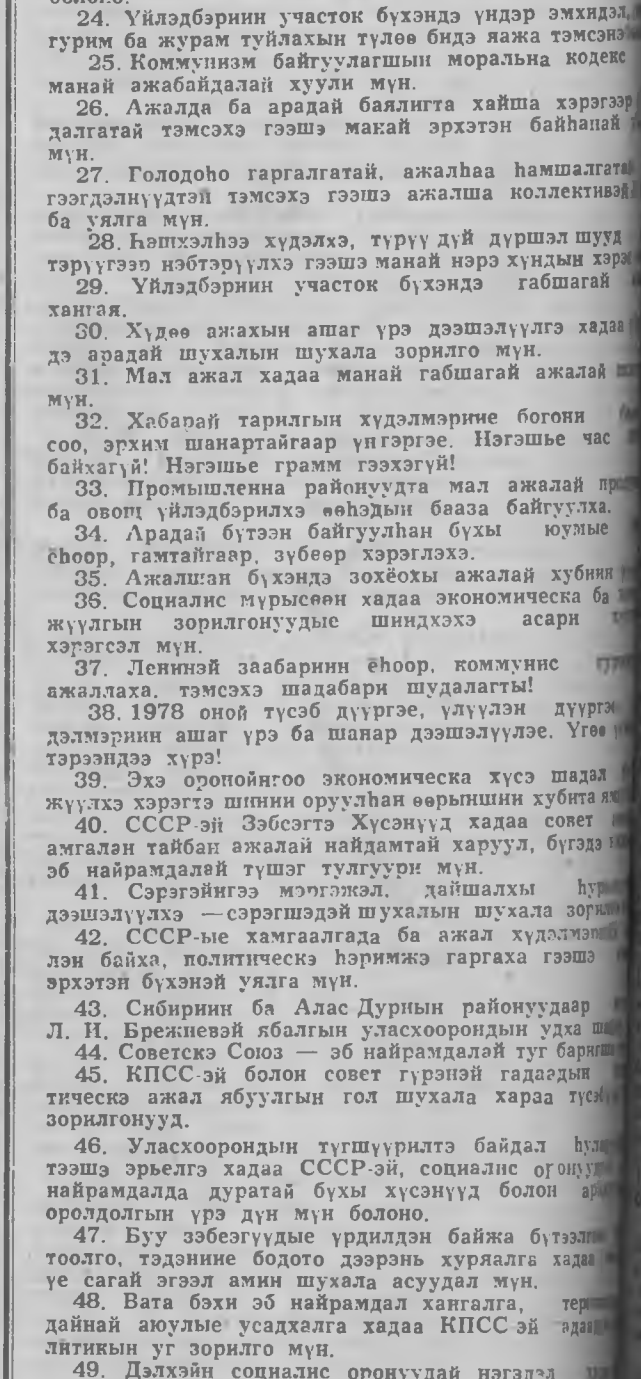
ГРУЗИН ССР ТЫЛСИ ХОТЫН КИРОВЭЙ НӨРӨМЖЭТЭ СТАНОК-БҮТЭЭЛГЭЙ ЗАВОДО ХӨГДӨН «ИМБЗ» ТУХАЙ

Унгерһон жэлдэ тус станок худалдан абадаг хилин саннахи захишалай дунда «Гертнер Фурмайстер Ко» (ФРГ) гэжэ фирмэ бин болохой. Энэ фирмэдэ эльгээгдэхэ станок мүнөө бүтээгдэжэ байна.

Ушар тимээнэ саашада нимэ алдуунуудыг гаргахыг, парти доторой энэ шуухала хүдэлмэриг хайжаруула зорилго тодорхойлоно хэмжээ ябуулганууд хараалагдана гэшээ. Мүнөө КПСС-эй райком, тэрэнэй эмхидхэлэй тагар партина суглаанай хүмүүжүүлхэ үүргые, элсүүлхын шэнжнэ улам гүнзгэврүүлхэ, энэ хэрэгтэ ушарга дутагдануудыг сүм усадхаха, алдуунууда залан заһаха хэмжээнуудыг аман. Тимээ хубилалта эхэ уялгатайшбеди.

УЛАСХОРОНДЫН БАЙДАЛ ТУХАЙ АСУУДАЛААР

Улаан-Үдэ хотын Лениний орденотой мяхаконсервын комбинатта, Улаан-Үдэн аймагай Иволгын туршага-үйлдбэрин ажаһын һаалин малай комплексо, «Маяк» колхоздо семинарта хабаадыгшад ошоно, тус коллективүүдтэ ябуулдагдана аман үеги политическэ агитацион хүдэлмэриг танилсана байна.

УРАН ЗОХЁОЛОЙ БУЛАН

Поэт Георгий Дашабылов шүлгүүдийг шэнэ ном Бурядай номой хэблэлээр барлагдан гарахыа байна. Тэрэ номойн нэрэ — «Хэжэнэгэ».

Георгий ДАШАБЫЛОВ

ГУШАН НАНАЙ ГУНИГЛАЛ

1. Убалэй хүнийн сэдэгтэ Убэн харын гэрэл доро Одо минин зогсоһе Одоо хэи мэдэхэб да! Шаргаууд бури холо Шаалядан хахнааар Хотойн булан тойроод, Хойодоһоор ошодог хэн. Абяа аниргүй... Айлуудай сонхууд Хаб хара нүдэд мэте Лунхыжэ харагдана, Хаа-яа нохойнууд Хайша хэргэ залхуугаар Нэгэ хэдхэн хусаад, Номгоршоно юувдэшьеб. Хахнааар нээгдэбэ Хашан хүндэ үүдэн, Хаашагай саанаһаа Харайнаар дүтэлнэб, Ши бэшэ... Шэнгээр ханьяаар Дэгэл хөдөрхөн Дэгэд хэзэйшнэ Малайгаа хашаа руу Маяргаһаар ошобо... Бусахын хүлээнэб, Бураан саган сэн — Заха дээрэм, Залуутай шүбан халуун: Зоохын даарангүй Зогсоһоорби тэндэ, Дамыше наань, Дэмээ харахадям, Мүшэд соо яларһан Мүнгэн шатагдал һара Банаа амархан Галыраа тэнгэрээр, Алтая наранай гэрэлье Албан бөдөө шэнгээһэн Ортгойн толи — һара Ойдооһе намайе абангүй, Өөрын бэшэ гэрэлээ Орой дээрлээһэн адхана, Тэрэ гэрээр Тэмээн уулын хормойдох Хотоной гудамжада Хэды хубүүд намдал адляар, Хаашагай хагада зогсон, Харанхы сонхо адлагла! Зүүдэн соокидол бүдэхээр Үүдэн нээгдэе, хаагда! Уеһи ганса басагада Уял хубүүд хүлээгээ... Хэды тиньбөһе наанан соом Хэлэхэ үгэнүүд хэбтэнэ, Эрдэм ухаанай зангилаа соо Эрнэжэ, бөдөржэ абанаб, Өөрын гэрэл, галгүй Ябагдаха дуран угы, Һарадал хүйтэн, ульбагүй Алхайха хусалэн угы, Арбан зургаан наһаншье

Абяндад замхан ошоо. Хүлэһэн тэрэ басаганшье Хүний намган болоо, Өөрын онсо туйатай, Өөрын зүрхэ гэрэлтүүлхэ Намгын галтай болоһойб, Наһан ошоо, ошоо, Гушанай тэгшэ гараг дээрэ Гунинглахда һонин! Ганса сусал Гал болонгүйгөөр Гансаардаха жэгтэй! Уе сагуудай домог соо Үгэлэн хэлүүдхэр сохисотой Шажэр үгын долгидно Шэдэтэ наһам ошойой. Гунингай ута зүйдэлөөр Губган үйдаад яахашы? Буряад дууша зүрхөөр Буладай хайлатар дуулаһи! Баряад гарьем абаха Басаганай хажуудам үгыш һаа, Гушадахи үбэлэй һүни Гуулин һараа шэртэжэ, Гансааран ябаналби, Банаан бодол, эрдэм Байнаар хүжөө, Бара дээрэ хүнүүд Бандайлаха үзөө, Теэд сэдхэлэй орбөө Тэрэ ушар шиндхээгүй, Хүний, хүнэй досохине Хүсэд шэнхэлээгүй, Энэхэн гансал ябаашан Эдир наһанай алдуу гү? Инаг дураа алдаашам Хуби залаян ташуур гү?

2. Хабарай наранар Хангалтай талаар Хоюулан сэнгээжэ ябахыада, Гансахамни гэжэ, Нэгэтын бэшэ Нэгэтын намда бэлэйшнэ, Дулахан уралаараа Духамни талаад, Дуугаа татан хуухадаа, Таһархатуйн, Хахасахагүйн Тангарийн үгэдэг бэлэйшнэ, ...Жэлүүд бубарна Нанаһай суураан — Наһаан хабарые наһажа, Хүжэм дуунайш, Тангарийнш Замшаһанда гомдоном, Тэрэ уеһи Алыгын Тэшүү бодолдо абтажа, Шамтаһаа, Гансаһаа Зүүдэн соогоо золгоном.

3. Хайшан гэнэб? Хайлаһан мэдэрэһин

Самбо

Хилин харуулан-герой, комсомолец Николай Петров дурасхаалда зориулагдан самбо барилдаагаар заншалта мурьсеөн Улаан-Үдэ хотодохи «Труд» бүлгэмэй спортын байшан соо табарха үнэргэгдэбэ.

Арбан хоёр командын, тодорхойлон хэлбэл, ЛВРЗ-гэй спортын клубай, «Спартак», «Труд» бүлгэмүүдэй, мун Эрхүүгэй, Ангарскийн, Усьолье-Сибирскийн, Шэтын областин Краснояменск, Приморин хизаарай Большой-Камень хотонуудай 150 самбист энэ заншалта мурьсеөндэ хабаадаһан байна.

Комсомол хубүүн Николай Петровой сэрэгэй хубсаһаар буулгуулан портрет улаан хилэн хушалгатай стол дээрэ табартай, заншалта мурьсеөе нээлгэн үедэ геройн эхэ — Ленинэй орденго локомотивагон занбарилгын заводой локомотив хабсарлын пехэй хүдэлмэрилгэһи Мария Захаровна Петрова үгэ хэлэбэ:

— Энхэрэн дурладаг хүбүүнэйми дурасхаалые ёһолоон хүндэлжэ, энэ мурьсеөндэ хабаадаһаа ерэнхэйтай түлөө таанадта, спортсменүүдэй, эхэ баяр баясхалан хүргөөд, эндэ ам...

Шатар

Хэнииньшые шүүбэгүй

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонин түүрүү эзэлхын түлөө мурьсеөн Эрхүү хотодо үнэргэгдэбэ. Мурьсеөндэ хабаадаһад РСФСР-эй дээдэ хургуулинуудай дунда ажиллэн спартакиадын түгэсхэлэй уулзалга үнэргэгдэн байгаа. Манай зоноһоо Зүүн Сибирин технологическа болон Эрхүүгэй политтехническа институтай команданууд наадаһан байна. Баруун зоноһоо Новозынецкийн, Барнаулэй студентүүд, багшнар наадаа.

Командын гэшүүд хоёр уулзалга үнэргэхэ байһан. Түүрүүшэн үдэр технологическа институтай команда эдэнэрэ 3,5:1,5 тоотойгоор шүүбэй байгаа. Хоёрдохой уулзалгын болоходо, Эрхүүгэй команда мун лэ нимэ тоотойгоор илажа, гараа, Тинь хоёр үдэрэй уулзалгын дун гарахада эндэ алынше командань шүүбэгүй гэшэе. Мүнөө эдэнэрэй дунда дахин наадаһан үнэргэгдэхэ гү, али жээрэб татагдаха болоно.

Н. ГАТАНОВ.

СПОРТ

ХИЛЭ САХИГШЫН ДУРАСХААЛДА

байгаа. Шэтын областин Краснояменск хотын спортын мастер Анатолий Акиншин бэрхэ самбист гэжэ алдаршанхай. Тэрэ ковер дээрэ гаража тулалдахада, уулзаһан лэ хүнөө тогтоон торгоонгуй динлэдэг байба. Спортын мастер Переваловые, мастера кандидатуд Завалюев, Сербяниников болон бусадые ядамаггүй шүүгээ. Гэбөһе технологическа институтай тоолон тодорхойлолын түбэй ахалгаша инженер, спортын мастерта кандидат Баяр Аюшеевтэй 8 минута соо тулалдажа, очкоогоо динлэһэн байна. Тингэжэ тэрэ нёдондо жэлэйнгэ амжалта дабтаба.

Удаадахи шэгнүүрүүдтэ Анатолий Наумов, спортын мастерууд Серафим Шатаев, Халил Сантов гэгшэд Буряадай хүлөө ажахын чемпионууд болоо, институтай дүрбэдэхи курсын студент Зоригто Буянтуев нёдондо зунай найрта эгээл эрхим бүхэ барилдаашанай алдар солодо хүртөө һэн. Тэрэ дүрэ булалдалтын барилдаагаар спортын мастерта кандидат ном. Харин мүнөө «Спартак» бүлгэмэй түлөөлжэ барилдаахада, 90 килограммай шэгнүүртэн сооһоо шалгаржа, түүрүү һуури эзэлбэ.

Хүндлэжэ ба хүндэ шэгнүүрүүдтэ В. Аловников (Ангарск), А. Скиданенко (Краснояменск) гэгшэд илажа гараба.

Энэ заншалта мурьсеөндэ манай республикын эдир самбистууд амжалттай һаһнаар тулалдажа, арга дүрэтэй, мэргэжэл шадабаритай спортсменүүд боложо ябаһанаа харуулба.

Зонн чемпионы Сергей Панкрашкин («Локомотив») — илалта туйлаха хүсэл эрмэлзэлтэй, Анатолий Акиншин эрхим һайн арга дүрэтэй байһанайнгаа түлөө тусхай шангуудта хүртөө.

Гэбөһе заншалта мурьсеө үнэргэлгэдэ дутуу дундаһууд тохёолдоһон байна. Энэнь юун бэ гэхэдэ, судьялар зорилгоһоо мууса дүргэ гээд тэмдэглэлтэй. Энэ ушарһаа боложо, тулалдаһууд ходо ходо зогсоодог байба. Саашадаа эдэ дутагдануудые усадхан зайсуулха хэрэгтэй.

Б.М. ЖИГЖИТОВ, манай корр.

УНШАЛТАЙ конкурс байхан

ДҮРБЭН ЗҮРХЭТЭЙ ТАХАА

К.А. Тимирязевой нэрлэһэн Москвагай куөөс дээрэ академикын шубуу пайһаа хэбэрлэһэн лабораторидо хүнөөһи мэдээлэе лэ. Тэрэ хүнэй мэдээлэл хахыай ямаа худалдаага, шанжаа гэжэ бэ хаха отолоһоонь гэжэ 4 зүрхэн байба.

Тигээд шэнхэлжэһи мурьсеөндэ мнөө бажуулан...

Теэд хайшан гэхэдэ дүрбэн зүрхэтэй болоһоо шэб? Тахаягай далайбаршадтай элдэб азын, үзэгшэ тухай мэлгэтайгаар гаруушар үсөөн бэшэ үзэгшэ юм. Үндэсүүдөһөнөө гурта гээд байхада, түшын үдэрүүдтэ дооһоо мун дулаань буриулаар бажы, нарин заабарилгы загайрууланһаа болоо, рымдаа нэгэ ноодтой, ноодыншын аман соогоо шондон далайбаранууд гайһаа. Мун бага дүрбэн зургаанын хулытэй, хоёр гойтой гэжэ мэтэ үзэгшэ тухалтэй далайбаранууд гайжа болодог.

Эгээл тэрэн дээрһэ, тэгэ шкуратора дундаһууд адуу гаралһаа бэй үнөөһи таханаа хоорондоо тухай дүрбэн зүрхэтэй лоһоо гэжэ тухайлаар, хы дүрбэн зүрхэтэй болбоһоронги, найнаар тэдэ байһан дээрһэнь тэрэ ха бээр томо, шалгалта байгаа гэжэ тухайлаар Юуб гээдэ, юрын ташуу зүрхэн 7—10 грамм байһа Харин тэрэ юрэ бүһи тэдэ гай зүрхэн 32 грамм байһуу.

С. ПЕЛЬЦЕВ, ТСХА-гай профессор

МАМОНТУУД ЭНД АЖАЙДАРАА

ЯХАЛАП Алһанай эрэгдэри Хандыса тосхондой ригашаад хоодоһоо нэбдэ гэхэдэ 2 метр гээдэ хуура малажа байһа манонтын 1,5 метр ноёо олобо. Хажуудань дохи ноёонь биш дүрбэн тухай бичигтэ Туду бүхншын 50 грамм лограмм шэгнүүртэй.

Тосхондо ажалуушаад хуу юмунуудые тургууһе олоо бэшэ юм. Нисэр тургуулинуудай Нурасмай гэгэ манган томо амшар үрэг олоо һэн. Харин маторщик В. Ф. Черныш машиншын шаанаһаа 60 грамм шэгнүүртэй ноёо далдаһан байгаа. Аргуудай отрад саашаһаа тахыдаа, эртэ үрбэн томо амшанай яһаа үзэлэн үрэг, шүүбэ, яһа олоһон юм.

Хэдн арбад, зууладаган жэлэй урда тэрэ Хойто зүгтэ ажахын байһан мамонтын, бичносороой элдэб эһын яһаһа Хандыса тосхондой лоһскаса мүйэй соо тахалдажа байса.

ШУЛУУН ЗЭМСЭГ ҮЕ САГАН ХҮНҮУ

Индиэхэ Бенальско хойн баруун захар 250 килобахан аралһууд биш мэдэһи Андаманы, Нисэр гэжэ нэрлэдэг. Эдэ арбад дээрэ эртэ урда саһаһа юм ажалуудаа хүнүүд үсөөн үзэлхэй. Эдэнэй үрбэн, үсөөн зон гэхэдэ, миче андаманые болоно. Үсөөгэһэн ороодол 23 метр Тэгэнтэй 9-нишн эхэнэ 14-нишн эршүүа.

Тигээд эдэ аралһууд үсөө «онгсэ», «жар сентинелиз» гэһэн үе тай зон ажалуудаа юм. 47 дүрбэлжэн километр эзлэбэ байна. Тигээд дэмнше үсөөхэн лэ хүнүүд тэһе харалан байха.

Антропологууд энэ байтай хүнүүдые шүүбэ гэгэ үе саһаа хойһоһе хубиланууд, тэрэ пра ульһэн хүнүүд үсөө олоно.

«Труд» газетһээ абта...

Теннис

ЗОНО СООГОО ЭРХИМЛЭБЭ

Түүрүү һуури эзэлхын түлөө болохо мурьсеөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртөө. СССР-эй суглуулагдамал командын гэгшүүн Маргарита Варанина бэрхэ шүүжэ, Е. Намсараева мастерай түрүүшын балл абаба. Энэнь манай бэрхэ спортсмен басаганай эхэ амжалта болоно. Ю. Кушнарев мун лэ шангай һуурида гараа. Тэрэ М. Баранинтай хамта наадахада, хоёрдохой һуури эзэлбэ.

Манай «бага ракеткын» эгээл урдандаһе амжалта туйладаг һэн. Республикын суглуулагдамал команда Алас-Дурна зүгэй зонин чемпионууд нөгэнтэ бэшэ болоһон, кубогта хүртэһэн, харин эдиршүүлнэй РСФСР-эй түүрүү һуури эзэлхын түлөө мурьсеөндэ илалта туйлажа гарадаг байгаа.

Хэрбэ республикын спортын бүхэ бүлгэмүүдтэ стол теннисэй хүжөөгдөө гэшэ наань, теннисистүүдэй амжалта бури ехэ байха һэн. Ушарын юуб гэхэдэ, манай республика дотор ори ганса стадионарна залтай «Труд» бүлгэмэй спортсменүүд лэ республикынгаа нэрэ хүндэ Находко хотодо хамгаалһан байгаа.

Теннис

Түүрүү һуури эзэлхын түлөө болохо мурьсеөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртөө. СССР-эй суглуулагдамал командын гэгшүүн Маргарита Варанина бэрхэ шүүжэ, Е. Намсараева мастерай түрүүшын балл абаба. Энэнь манай бэрхэ спортсмен басаганай эхэ амжалта болоно. Ю. Кушнарев мун лэ шангай һуурида гараа. Тэрэ М. Баранинтай хамта наадахада, хоёрдохой һуури эзэлбэ.

Манай «бага ракеткын» эгээл урдандаһе амжалта туйладаг һэн. Республикын суглуулагдамал команда Алас-Дурна зүгэй зонин чемпионууд нөгэнтэ бэшэ болоһон, кубогта хүртэһэн, харин эдиршүүлнэй РСФСР-эй түүрүү һуури эзэлхын түлөө мурьсеөндэ илалта туйлажа гарадаг байгаа.

Хэрбэ республикын спортын бүхэ бүлгэмүүдтэ стол теннисэй хүжөөгдөө гэшэ наань, теннисистүүдэй амжалта бури ехэ байха һэн. Ушарын юуб гэхэдэ, манай республика дотор ори ганса стадионарна залтай «Труд» бүлгэмэй спортсменүүд лэ республикынгаа нэрэ хүндэ Находко хотодо хамгаалһан байгаа.

ХИЛЭН САНАНАНДА ТАСС АПН

ХАРДАГШАДТА ҮШӨӨ НЭГЭ ХАРЮУ

ПЕКНИН. Вьетнамай Социалист Республикын посольство энде мэдүүлгэ тараахада, СРВ-гэй политика туйша Кампучинһаа КНР-тэ байдаг элшэн сайдай худал хууриам үгэнүүды эрдэ буруушаана. Кампучинь сүлөөлгын үдэртэ зориулагдажа, КНР-тэхи Кампучинь посольстводо апрелин 18-да үнэргэгдэн үдэртэ дээрэ тус оройн элшэн сайд үгэ хэлэхэдэ, Вьетнамай зүрөө бүдүүлг муухай мэдүүлгэнүүдые хэһэн, эзэрхэг түрмэхэй абуулгануудые үүдхэнэ гэжэ СРВ-е гэмнэхэ нэгдэн, социалист Вьетнамые «дайсинай» гэжэ нэрлэһэн байгаа.

Тухайлбал, СРВ-гэй посольствын мэдүүлгэ дотор нигэжэ хэлэгдэнэ: «Хоёр арадай хоорондо хани барисаа тогтоохые эрмэлзэн, сүлөөлгын үдэртэйнь дашарамдуулан СРВ-гэй Хандыгай правительствын Кампучинь провинствыда амаршалтын бэшэ элгээ хэһэн, Кампучинһаа КНР-тэ байдаг элшэн сайд тэрэл ушараар Пекиние һамбаһалан хэрэгтэнэ, бодото байдлые хазагайруулаад,

Сомалин президентын Хитадта ерээд байһан тухай

ПЕКНИН. Сомалин президент С. Барре энде ерээд. Тэрэһи хундэллэдэ эмхидхэгдэн уулзалга дээрэ КПК-гай ЦК-гай түрүүлштын орлогшо Ли Сянь-нянь үгэ хэлэхэдэ, Хитадтай хүтэлбэрилгэшэдэй СССР-тэ зүрөөгээр табидга заншалта болоһон үгэнүүдые хэлэлхэй байгаа. Ли Сянь-нянин хардалга гүрдэлгэнүүдые буруушаажа байһанаа мэдүүлгэ, СССР-эй, Польшын, ГДР-эй, Венгрийн, Болгарийн, Чехословакиин ба Монголой дипломатическа түлөөлгөшөд уулзалгаһаа гаража ошобо.

Сомалин президент С. Барре үгэ хэлэхэдэ, Ли Сянь-нянин Советскэ Союзда харша үзэгшэ дэмжэһэн байгаа. Бүтэлдэ мэдээж ушар баримтануудые хазагайруулан, тэрэ Сомалида эсэргүүтэ «зээрхэг туримхай абуулаа» хэз гэжэ Советскэ Союзые гэмнэһэн, «Совет болон Кубын сэргэ гүндэ энде байлга тус райондохой байдалай түгшүүрл хөмөрөөрой гол нүхсэл байха гэжэ баталһан байха юм.

Эфиопин Сомалин газар дайдада довтолон ороо бэ...

ЭГЭЭЛ НҮЛӨӨ ЕХЭТЭЙ АЛХАМ

ХАНОП. «Кампучинь тала хани барисанаһаа хөөрдөөндүүдые урдиньяараал арсана» — гэһэн харшагайгаар «Нян зан» газетэ Кампучинь премьер-министр Пол Пот гэгшын оройноһоо информационно агентствын корреспондентэ үгэһэн интервью туйша тайларилалта толиһон байна.

Тингээдэ Вьетнамые манай оройной армине арал зоһине Кампучинь талын үнине хойшо хардажа гүрдэжэ байһанһин энэ интервью соо дабтагдана гэжэ «Нян зан» бэшэ. Вьетнам «олон дилэ ханин хусөөр Кампучинд эсэргүүтэ эхээрхэ түрмэхэй абуулгануудаа үргэлжлүүлжэ байһаар» гээд хууриамгаар батална.

Апрелин эхиллэ хойшо мүнөө болотор Кампучинь тала Вьетнамай олон районуудай арал зондо эсэргүүтэ гээр, тэднине дархын тула сэргээдэ нэгэнтэ бэшэ үзэгшэн байна гэжэ баримтанууд харуулаа. Манай эбсэгтэ хүсэгшүүдэй энээндэ харюу үгэһэнһин элитэ.

Пекинэй үгэнүүд ба хэрэгүүд

ТОКИО. Хитадай загаһа барилгын 40 гаран судна апрелин 18-да Сенкаку аралһуудтай эрье шардхи уһа руу дахинаа оробо. Далай дээрэ аюулгые сахижа талаар Японой управленин мэдээсэһэнэй ёһоор, эднээжэ гаража ошохо гэгэһэн патрульна корабльнуудай эрилтэ дүүрэхые эдэнэр арсана байгаа.

Сенкаку аралһууд бидэ нэртэ хабатыай гэгэһэн Пекинэй шөнэ мэдүүлгэнүүд Японой засагаархидай һанаасель зообоно. Гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Сонода апрелин 18-да парламент дээрэ үгэ хэлэхэдэ, эдэ бүгэдэ уласхоорондын эрхын гүни ёһонуудта таарахагүй байһа гэжэ тодорхойлоод, Хитадай абуулгануудые эрдэ буруушаажа байһанаа мэдүүлбэ. Хэлэ үдэрэй урда тээ энэ райондо болоһон нимэрхүү үйл хэрэг «гэгэһэн ушар» болоһон байгаа гэжэ КНР-эй гүрэнэй советсэй премьерэй орлогшо Гэн Ёлюгэ Пекинд мэдүүлгэнэ үгүүлээр Хитадай суданууд Сенкакугай эрье шардхи уһа руу дахин оробо гээд тэрэ тэмдэглэбэ.

Пекинэй зүгһөө гаргагдаһан бузгай муухай абуулгануудые япон олонинтэ, хэлбэл дураа гүтан утгаба. Аралһуудые хусөөр оорынгээ мэдээлдэ абахы нэгдэн Хитадай абуулганууд уласхоорондын гүрим ёһонуудта зүрөө харша байна.

ХИЛЭН САНАНАНДА ТАСС АПН

ПЕКНИН. Вьетнамай Социалист Республикын посольство энде мэдүүлгэ тараахада, СРВ-гэй политика туйша Кампучинһаа КНР-тэ байдаг элшэн сайдай худал хууриам үгэнүүды эрдэ буруушаана. Кампучинь сүлөөлгын үдэртэ зориулагдажа, КНР-тэхи Кампучинь посольстводо апрелин 18-да үнэргэгдэн үдэртэ дээрэ тус оройн элшэн сайд үгэ хэлэхэдэ, Вьетнамай зүрөө бүдүүлг муухай мэдүүлгэнүүдые хэһэн, эзэрхэг түрмэхэй абуулгануудые үүдхэнэ гэжэ СРВ-е гэмнэхэ нэгдэн, социалист Вьетнамые «дайсинай» гэжэ нэрлэһэн байгаа.

Тухайлбал, СРВ-гэй посольствын мэдүүлгэ дотор нигэжэ хэлэгдэнэ: «Хоёр арадай хоорондо хани барисаа тогтоохые эрмэлзэн, сүлөөлгын үдэртэйнь дашарамдуулан СРВ-гэй Хандыгай правительствын Кампучинь провинствыда амаршалтын бэшэ элгээ хэһэн, Кампучинһаа КНР-тэ байдаг элшэн сайд тэрэл ушараар Пекиние һамбаһалан хэрэгтэнэ, бодото байдлые хазагайруулаад,

ХИЛЭН САНАНАНДА ТАСС АПН

ПЕКНИН. Сомалин президент С. Барре энде ерээд. Тэрэһи хундэллэдэ эмхидхэгдэн уулзалга дээрэ КПК-гай ЦК-гай түрүүлштын орлогшо Ли Сянь-нянь үгэ хэлэхэдэ, Хитадтай хүтэлбэрилгэшэдэй СССР-тэ зүрөөгээр табидга заншалта болоһон үгэнүүдые хэлэлхэй байгаа. Ли Сянь-нянин хардалга гүрдэлгэнүүдые буруушаажа байһанаа мэдүүлгэ, СССР-эй, Польшын, ГДР-эй, Венгрийн, Болгарийн, Чехословакиин ба Монголой дипломатическа түлөөлгөшөд уулзалгаһаа гаража ошобо.

Сомалин президент С. Барре үгэ хэлэхэдэ, Ли Сянь-нянин Советскэ Союзда харша үзэгшэ дэмжэһэн байгаа. Бүтэлдэ мэдээж ушар баримтануудые хазагайруулан, тэрэ Сомалида эсэргүүтэ «зээрхэг туримхай абуулаа» хэз гэжэ Советскэ Союзые гэмнэһэн, «Совет болон Кубын сэргэ гүндэ энде байлга тус райондохой байдалай түгшүүрл хөмөрөөрой гол нүхсэл байха гэжэ баталһан байха юм.

Эфиопин Сомалин газар дайдада довтолон ороо бэ...

ПРАВДА БҮРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Хани ёһоной уулзалга» — ТАСС-ай материал. «Нүхэр Э. Гереттэ Октябрин Революцион ордон барюулагча» — ТАСС-ай материал. «Хубинь һонирхо» — Н. Ефимовой фоторепортаж. «Урган олоороо шудална» — ТАСС-ай материал.

Хоёрдохой хуудаһанда. Бүхэзоһона социалист мурьсеөндэ зориулагдан тухай хуудаһан.

Гурбадахи хуудаһанда. «Хүдөөгэй ажалшыдые эрхэмээр хангаха» — А. Кушнаревой статья. «Аймагай газетнүүдэй хуудануудаар» суглууларби. «Хилин санаһаа» — тобо мэдээсэлнүүдэй суглууларби.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Хулгаһад, архиншадта нэгэһе буулта байхагүй» — Н. Рыбцовой статья. «Ариг сөбэрэй һара» — М. Тагангаевай статья. Сонохолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «Орбита». 8.00 — «Время». 8.35 Гимнастика. 8.55 — «Горнистар», дох 8.00.00 «Угтыг». 9.55 — «Месяц длинных дней» (3-дан сери). 10.50 — «Киногоор аянша лагшарай клуб». 11.50 — «Забарилга». 14.05 — «Дамжуулын программа». 14.10 — «Баримта фильмүүд харуулагдаха». 14.50 — «Курс на Ямал» — телеочерк. 15.20 — «Шатарай хургуули». Разрядтанарай класс. 15.50 — «Механизатор Айсара Аракулова» — телеочерк. 16.00 — «Шинин Ленинскэ библиотеке». «Марксистман гурбан эш үндэһэн ба бүридэлэй гурбан хуби». Улаан-Үдэ. 16.30 — «Улсхоорондын шэнхэлэл». 16.30

